

**Ministrstvo za okolje in prostor RS**  
**Direktorat za prostor, graditev in stanovanja**  
**Vodja sektorja za graditev**  
**g. Saša Galonja**  
**Dunajska cesta 48**

**1000 Ljubljana**  
[sasa.galonja@gov.si](mailto:sasa.galonja@gov.si)

Naš znak: 1051/17/VOD-BŠF  
Datum: 7.3.2017

**Zadeva: Odgovor o uporabi neharmoniziranih tehničnih predpisov**  
**Zveza: Vaš dopis št. 351–47/2017/3**

Spoštovani gospod Saša Galonja,

Po prejemu vašega dopisa, v katerem sprašujete za mnenje glede uporabe veljavnega Pravilnika o tehničnih normativih za projektiranje in izvajanje zaključnih del v gradbeništvu (Uradni list SFRJ, št. 14/99, 42/02, 125/03, 110/05 – popr. In 29/04), ki se sklicuje na standarde JUS, ki ne sodijo v sistem slovenske standardizacije, vendar je večina vsebine pravilnika še vedno v uporabi, smo k podaji mnenj pozvali naše člane.

Ti so zapisali, da pravilnika v praksi nekateri ne uporabljajo, tisti, ki pa ga, saj je njegova uporaba vendarle obvezna, pa se zatekajo k vsem mogočim dostopnim standardom, ki so na voljo.

V nadaljevanju vam posredujemo nekaj mnenj in predlogov naših članov:

1. Vsako spreminjanje Pravilnikov povzroča pri tistih, ki so jih dolžni uporabljati, določeno zmedo. Če pa se že gre v spremembe, pa bi morale biti v smeri preglednosti in poenostavitve. Smiselno bi bilo združiti naslednje pravilnike: Pravilnik o dokazilu o zanesljivosti objekta, Pravilnik o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj, Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb, Pravilnik o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov, Pravilnik o zaščiti stavb pred hrupom, Pravilnik o zaščiti stavb pred vlago, Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb, Pravilnik o tehničnih normativih za projektiranje in izvajanje zaključnih del v gradbeništvu, in sicer v skupni pravilnik za gradnjo stavb, kjer bi bile zajete skupne bistvene zahteve, specifične zahteve iz posameznih pravilnikov pa naj bi bile zajete v posameznih smernicah. Pri tem bi smernice morale imeti tudi pojasnjevalni namen.
2. Podpiram predlog Ministrstva za okolje in prostor, da se ta zadeva za Slovenijo dokončno uredi, ob upoštevanju veljavne zakonodaje Evropske unije. Predlagam tudi, da se v naši zakonodaji pravno uredi status "Posebne gradbene uzance" (Uradni list SFRJ št. 18/1977), ki jih v Sloveniji kar pogosto uporabljamo. Bistvena vsebina naj se v celoti ohrani, dopolnijo pa se le nekatera določila, ki so vezana na nov družbeni sistem (npr. organizacije združenega dela, načini financiranja in podobno). Črtal bi le sedanji 127. člen in ga nadomestil z novo vsebino in sicer: Določila "Posebnih gradbenih uzanc" (SFRJ št. 18/1977) ostanejo smiselno v veljavi še naprej, v kolikor niso v nasprotju z vsebino Zakona o graditvi objektov (ZGO - 1), njegovimi dopolnitvami in predpisi, izdanimi na tej osnovi. Posebne gradbene uzance se bodo uporabljale po preteku 30 dni od dneva objave v Uradnem listu RS.

3. Pri uporabi se zatekamo k vsem mogočim dostopnim standardom. Za enostavnejšo in enoznačno uporabo ter tudi dvig kvalitete, bi bilo s strani deležnikov (projektanti, izvajalci, nadzorniki, naročniki, uporabniki, »tudi državna uprava ...«) potrebno izbor - spisek posodobiti, tako standardov in tehničnih zahtev, normativov, dobre prakse, splošnih zahtev in nivoja storitev (tudi toleranc, kvalitet materialov itd.), kar bi bilo možno le s pravilnikom. Tako bi bilo tudi manj problemov v relacijah med vsemi deležniki.
4. Ne vidim smisla za uporabo Pravilnika, ki se med drugim sklicuje na standard, ki daje na primer navodilo o naklonih streh z azbestno cementno kritino in podobno.
5. Pravilnik na žalost občasno še uporabljamo. Ne bom se spuščal v našete posamezne standarde. Vendar po toliko letih samostojnosti, bi morali imeti že lastne standarde in jih prenoviti. Velikokrat uporabljamo tudi druge standarde (DIN in druge iz EU zakonodaje), saj se je marsikaj spremenilo. Predlagam, da se izdelajo novi, ki bodo usklajeni z EU zakonodajo na tem področju. Ko bodo novi znani, pa stare res lahko ukinemo.
6. Vse zahteve pri zaključnih delih so bistveno boljše in v skladu z razvojem tehnike definirane v EN standardih, te tudi navajamo v popisih. So dostopni preko interneta in v vsej mednarodni tehnični literaturi. Ne vidim nobene potrebe, da bi ohranjali stare pravilnike.
7. Ne poznam podrobnosti, ker gre za gradbeno stroko, lahko pa potegnemo primerjavo z delom na elektrotehniškem področju. Poskušal bom v pomoč opisati nekaj možnosti. V elektrotehniko smo postopoma (predvsem v zadnjih desetih letih) nadomestili vse Pravilnike, ki so se sklicevali na JUS standarde. Res je, da smo te Pravilnike zasnovali tudi vsebinsko največkrat drugače in sicer odvisno od vsebine in različnih zahtev ministrstev (kar je tudi kritika odnosa med ministrstvi, uporabniki in SIST).

Tako smo prejšnje, običajno obsežne pravilnike, ki so povzemali JUS standarde in jih še citirali kot obvezne, nadomestili s kratkimi Pravilniki, ki imajo še regulativo drugega nivoja: Tehnične smernice, ki so po vsebini enakovredne starim jugoslovanskim Pravilnikom in imajo citirane SIST standarde, vendar ne kot obvezne (a praktično so obvezni, saj se šteje, da se Pravilnik spoštuje ob upoštevanju TS, posredno tudi standardov). Ta način so uporabili na MOPu (npr. Pravilnik o električnih instalacijah v stavbah, Pravilnik o strelovodni zaščiti, pa tudi Tehnična smernica za varstvo pred požarom). Tudi predlog novega GZ predvideva izdajo TS, ki so uradna regulativa. Na Ministrstvu za gospodarstvo (MG) pa ne želijo nič slišati o Tehničnih smernicah, čeprav so zahteve v ZGO (po novem GZ) zapisane tako, da bi lahko bile TS tudi v veljavi, kadar jih izdajajo druga ministrstva. Za take primere pa smo postopali na nekaj različnih načinov in sicer:

- Kratek Pravilnik z obvezno citirano uporabo standardov. Uporabili bi jih tam, kjer ni veliko pripadajočih standardov, kadar so ti pisani že v obliki zahtev Pravilnika in kadar so **obvezno prevedeni**. Takšen primer je Pravilnik o postrojih nad 1kV izmenične napetosti, ki se sklicuje na dva SIST standarda. Za take primere se trudimo (vendar brezuspešno), da bi bila standarda tudi brezplačno dostopna. V kolikor to ne bo doseženo, bo verjetno potrebno izdati še nekakšna Navodila ali Priročnik, ki bo v praksi nadomestil oba standarda, a bo v resnici moralo biti veliko prepisano iz standardov (tu bodo verjetno težave z dovoljenjem SIST).
- Obsežnejši Pravilnik za primere, kjer gre za splošnejša določila in ni potrebe po citiranju standardov. Vendar se takemu načinu MG upira.
- Kratek Pravilnik s spiskom standardov, ki pa niso obvezni. To naj bi bil osnovni pristop, posebej, kadar gre za materijo, ki mora upoštevati večje število standardov. V takem primeru bi bile smiselne TS, ki bi povzele bistvene zahteve standardov, a take rešitve MG ne pusti. Zato se je že začelo nadomeščati ta drugi nivo z Navodili, Priročniki, skratka neobveznimi razlagalnimi dokumenti, ki jih izdajata Elektrotehniška zveza Slovenije ali IZS. Uporabniki bi želeli, da bi ti dokumenti postali obvezni (del regulative). Pri tem na SISTu želijo (do sedaj jim to še ni uspelo), da bi oni izdajali Tehnične smernice (kot podpora MG), kot standardizacijo drugega reda (neobvezno).

Upamo, da vam bodo zgornja mnenja članov omogočila razmislek, kako do ustreznih Pravilnikov in dosege ciljev. Še bolje pa bi bilo, da se ob tem reši še ključno vprašanje poenotenja izdaje Pravilnikov in podrejene regulative ter ureditev skrbništev (dejanskega in formalnega) nad posameznimi področji (spremembe Pravilnikov, spremembe TS, spremembe SIST).

Vljudno vas tudi prosimo, da nas povratno obvestite o nadaljnjih korakih na tem področju.

Lepo vas pozdravljamo.

S spoštovanjem,

Pripravila:  
Petra Kavčič

mag. Barbara Škraba Flis, univ.dipl.inž.grad.  
Generalna sekretarka IZS

